

RAADSVOORSTEL

DATUM 18 december 2023
DOCUMENTNUMMER 23.0001673
PROCESNUMMER ZK23002768
PORTEFEUILLEHOUDER R. van Dolder
PROGRAMMA Programma III: Wonen & Ondernemen
BELEIDSVELD Omgevingstaken
ONDERWERP RV Verklaring Van Geen Bedenkingen (VVGB) Biovergister Hensbroek

AANLEIDING Op 16 juni 2023 hebben wij een aanvraag omgevingsvergunning ontvangen voor een wijziging en uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten van de biovergister aan de Burg. Kooimanweg 18 in Hensbroek. De aanvraag valt volgens de Wabo onder de zgn. 'uitgebreide procedure'. Op 19 december 2022 heeft u besloten dat u voor aanvragen omtrent biovergisters een 'verklaring van geen bedenkingen' (VVGB) afgeeft. In dat kader benaderen wij u nu met het verzoek een beslissing te nemen over de benodigde VVGB.

KADER

Bestemmingsplan 'reparatieplan Landelijk Gebied' (2017)
Bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' (2013)
Bestemmingsplan 'Parkeren' (parapluplan, 2019)
Omgevingsverordening Provincie Noord-Holland (2020)
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
Algemene wet bestuursrecht (Awb)

WIJ STELLEN VOOR

Te besluiten:

In het kader van de voorbereiding van het ontwerpbesluit op de gevraagde omgevingsvergunning voor het verzelfstandigen en uitbreiden van de activiteiten van de biovergister op het perceel Burgemeester Kooimanweg 18 te Hensbroek de noodzakelijke 'Verklaring Van Geen Bedenkingen' te weigeren wegens strijd met een goede ruimtelijke ordening zoals bepaald in het actuele ruimtelijk beleid van de gemeente Koggenland.

BEOOGD RESULTAAT

Het behoud van het agrarisch karakter van het Landelijk Gebied van de gemeente Koggenland. Hierbij te overwegen dat, in lijn met uw besluitvorming rondom het reparatieplan 'Landelijk Gebied' nevenactiviteiten bij volwaardige agrarische bedrijven niet zonder meer uitgesloten worden, maar dat hierdoor geen zelfstandige industriële bedrijfsfuncties mogen ontstaan.

ONDERBOUWING

Uit de aanvraag blijkt dat aanvrager per jaar maximaal 36.000 ton aan materiaal wil gaan vergisten. Dit tonnage zal voor meer dan 50% bestaan uit materiaal afkomstig van buiten

het ter plaatse gevestigde glastuinbouwbedrijf. Ook het aantal transport- en verkeersbewegingen zal toenemen met 1, resp. 2. Het aantal overeenkomstige transport- en verkeersbewegingen van licht verkeer (personenauto's) blijft 2, resp. 4. Het bestemmingsplan 'Reparatieplan Landelijk Gebied (14 mei 2018) bepaalt hierover het volgende:

Gebruik in strijd met het in het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' onder artikel 4.4. van de regels van dat plan bepaalde is:

j. het gebruik van een biomassavergistingsinstallatie, ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van agrarisch - biomassavergistingsinstallatie", zodanig dat er:

- a. meer dan 25.000 ton (afval)stoffen per jaar wordt vergist;*
- b. meer dan 12.500 ton (afval)stoffen per jaar uit het ter plaatse gevestigde glastuinbouwbedrijf en meer dan 12.500 ton (afval)stoffen per jaar van derden afkomstig is;*
- c. meer dan 6 transportbewegingen, zijnde 12 verkeersbewegingen, per dag ten behoeve van het aan- en afvoeren van (afval)stoffen en het ter plaatse gevestigde glastuinbouwbedrijf plaatsvinden;*
- d. minder dan 50% van de (afval)stoffen ten behoeve van de vergisting afkomstig is van het bijbehorende glastuinbouwbedrijf;*

k. het gebruik van een biomassavergistingsinstallatie, los van het glastuinbouwbedrijf, als zelfstandig installatie

De aanvraag gaat uit van:

- 1- een zelfstandige biomassavergistingsinstallatie, los van het glastuinbouwbedrijf;
- 2- Meer dan 25.000 ton per jaar te vergisten, zijnde 36.000 ton;
- 3- Méér dan 12.500 ton stoffen per jaar uit het ter plaatse gevestigde glastuinbouwbedrijf én méér dan 12.500 ton stoffen per jaar van derden afkomstig
- 4- Het aantal transport- en verkeersbewegingen neemt toe tot 7, resp. 14.
- 5- Méér dan 50% van de (afval)stoffen ten behoeve van de vergisting is afkomstig van buiten het bijbehorende glastuinbouwbedrijf.

Hiermee is de aanvraag in strijd met het bestemmingsplan. Binnen het plan worden geen mogelijkheden geboden om af te wijken van het bestemmingsplan, dan wel het bestemmingsplan zodanig te wijzigen dat in de aanvraag kan worden voorzien. Uw gemeenteraad heeft geen bijzondere beleidsregels vastgesteld ten gunste van voorliggende aanvraag.

Op grond van het bepaalde in (de regels van) het bestemmingsplan bestaan er voldoende gronden om de aanvraag te weigeren. Het bestemmingsplan is actueel en bevat heel concrete en heldere regels voor de aard en maximale omvang van de bedrijfsactiviteiten ter plaatse. Aanvrager mag er dan ook vanuit gaan dat dit bestemmingsplan het uitgangspunt is voor besluitvorming.

Huidige situatie

In de huidige situatie is het tonnage aan te vergisten (afval)stoffen dat in de vergister wordt verwerkt geheel afkomstig van derden. Aanvrager stelt expliciet dat het uitvoeren van de bedrijfsactiviteiten conform bestemmingsplan zowel economisch als technisch niét mogelijk is omdat er geen te vergisten materiaal uit het glastuinbouwbedrijf wordt vergist.

Aanvrager houdt zich in de huidige situatie wel aan het maximaal aantal transportbewegingen zoals in het bestemmingsplan is bepaald én van aanvrager mag worden verwacht dat deze zich houdt aan het maximale tonnage van 25.000 ton per jaar. Aanvrager kan in de huidige situatie aldus zijn activiteiten ontplooiën binnen de kaders van het maximaal tonnage per jaar van 25.000 ton én het maximaal aantal vervoersbewegingen, maar kan dit niét zonder afwijking van het bestemmingsplan voor wat betreft het toestaan van de verzelfstandiging en het loslaten van de beperkingen t.a.v. de aanvoer van 12.500 ton van derden en de (daarmee samenhangende) 50% van het totaal tonnage dat afkomstig moet zijn van het ter plaatse gevestigde glastuinbouwbedrijf.

Belangenafweging

Energietransitie en circulaire landbouw

Bij elke aanvraag in strijd met het bestemmingsplan moeten we het belang van aanvrager ook afwegen. Aanvrager wil graag de capaciteit van de vergister beter benutten, dit tot maximaal 36.000 ton en daarbinnen geen beperking op het tonnage dat afkomstig is van derden, dus buiten het ter plaatse gevestigde glastuinbouwbedrijf. Dit levert een hogere productie op aan biogas en digestaat.

Aanvrager stelt daarbij dat er ook een algemeen belang wordt gediend als gevolg van vergunningverlening. Aanvrager ziet dit standpunt geschraagd door de gemeentelijke duurzaamheidsambities op het gebied van energietransitie en circulaire landbouw. De aanvraag draagt nl. bij aan deze ambities en uitgangspunten. Aanvrager haalt daartoe de Kadervisie uit 2020 aan:

Een duurzaam en klimaatbestendig Koggenland in 2050. Koggenland wil samen met bedrijven en inwoners werken aan een duurzaam Koggenland in de volle breedte met oog voor de lokale economie en borging van het West-Friese landschap. Koggenland wil bijdragen aan de vermindering van CO2 uitstoot en verhoging van de biodiversiteit door elektrificering, besparing en de opwek van duurzame energie en met aandacht voor materialen en schadelijke stoffen

Op pagina 18 en 19 van de Ruimtelijke Onderbouwing (zie bijlage) wordt verder toegelicht hoe de gevraagde bedrijfsactiviteiten bijdragen aan de energietransitie en circulaire landbouw. Nota bene: in de onderbouwing staat dat de potentie voor het opwekken van biogas ook voortkomt uit meststromen, iets dat expliciet niet is, dan wel wordt toegestaan.

Ten aanzien van het bijdragen aan duurzame energieopwekking en aan circulaire landbouw achten wij de argumenten in de ruimtelijke onderbouwing hiertoe valide.

Verkeersafwikkeling

Aanvrager stelt in de ruimtelijke onderbouwing dat het aantal transport- en verkeersbewegingen als gevolg van de te verlenen vergunning toeneemt met één, resp. twee per dag. Het gaat aldus om maximaal één extra stuk zwaar verkeer per dag, maximaal 7 per week en 52 per jaar. Aanvrager gaat hierbij wel uit van 25 ton per vracht aanvoer en 34 ton per vracht afvoer. Bij hogere tonnages per vracht kan het aantal verkeersbewegingen dus minder worden en bij een lager tonnage per vracht kan het totaal te vergisten tonnage dus minder worden.

Milieu- en omgevingsfactoren

De gevraagde activiteiten zijn MER-beoordelingsplichtig. Dat wil zeggen dat de OD aan de hand van wettelijke kaders beoordeelt of een MER noodzakelijk is. Dit blijkt niet het geval. Echter: Dit wil niet zeggen dat er geen milieu- en omgevingsfactoren van toepassing zijn op deze aanvraag.

Stiltegebieden

De planlocatie ligt in het Stiltegebied 'Wogmeer'. Hierop zijn de bepalingen onder hoofdstuk 4 van de Omgevingsverordening 2020 van de Provincie Noord-Holland van toepassing. De specifieke verbodsbepalingen uit de verordening worden niet overtreden binnen het gevraagde.

Beschermde gebieden

De planlocatie ligt niet in een gebied dat volgens het bestemmingsplan of de provinciale verordening een bijzondere landschapskwaliteit kent.

KANTTEKENINGEN

Zie ook beoogd resultaat. Uw raad heeft in 2018 een heel helder standpunt ingenomen over de wenselijkheid van zelfstandige biovergisters in het landelijk gebied. Het gemeentelijk beleid is erop gericht om agrarische bedrijven in het buitengebied ruimte te bieden om te ontwikkelen en te innoveren op het gebied van duurzaamheid, klimaatadaptatie en energietransitie. De aanvraag die voor ligt is niet in lijn met dat beleid. De aanvraag gaat immers uit van het produceren/voortbrengen van niet-agrarische producten, zijnde gas voor het gasnetwerk, CO₂ als hulpstof/grondstof voor wie het nodig heeft en het uiteindelijke digestaat als bodemverrijker/meststof. Deze industriële bedrijfsfunctie hoeft niet noodzakelijkerwijs in het landelijk gebied plaats te vinden en past in beginsel beter op een daartoe geschikt bedrijventerrein.

De praktijk is echter dat de biovergister al ter plaatse bestaat en in werking is in strijd met het bestemmingsplan (zie bijlage 6 bij de aanvraag). De praktijk is ook dat er in de huidige situatie sprake is van een ruimtelijke uitstraling die, mits aanvrager zich houdt aan het maximale tonnage van 25.000 ton en de maximaal toegestane verkeersbewegingen, aanvaardbaar wordt geacht. Wij hebben althans geen klachten ontvangen over verkeersoverlast. Ook constateren we dat de stoffen die aangeleverd worden in hoofdzaak van lokale en regionale bedrijven afkomstig zijn. In die zin levert de huidige situatie al een bijdrage aan de circulaire landbouw in de omgeving.

¹ <https://edepot.wur.nl/539656>

FINANCIËN

Legesverordening van toepassing.

DUURZAAMHEID

Zie onder 'energietransitie en circulaire landbouw'

ALTERNATIEVE

MOGELIJKHEDEN

VVGB afgeven ten gunste van de aanvraag

In dit alternatief wordt de VVGB afgegeven omdat er ten opzichte van de huidige situatie beter gebruik kan worden gemaakt van de capaciteit die de vergister heeft. Dit heeft tot gevolg dat er lokaal meer duurzame energie kan worden opgewekt (biogas) en dat stevig wordt bijgedragen aan een circulaire landbouw door de productie van meer digestaat en de afvang en opslag van CO₂ welke ook weer kunnen worden benut in de land- en tuinbouw. Daarbij ontstaan er nauwelijks extra verkeersbewegingen. Eén en ander kunnen wij dan zowel in de vergunningsvoorwaarden voor het afwijken van het bestemmingsplan als in de benodigde aanpassing van de milieuvergunning (OD) vastleggen. Als u kiest voor dit alternatief, zal het voorgestelde besluit daartoe geamendeerd moeten worden.

Risico's loslaten koppeling agrarisch bedrijf ter plaatse.

Nu lijkt het bijna aanlokkelijk om te stellen dat het loslaten van de koppeling met het glastuinbouwbedrijf een goede kans is voor agrarische bedrijven in de regio om een duurzaamheidsslag te maken zonder dat sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening. De vergister draait dan immers nog steeds op stoffen die afkomstig zijn van agrarische bedrijven uit de omgeving en het aantal transportbewegingen blijft beperkt tot hetgeen maximaal is toegestaan in het bestemmingsplan. Maar het is o.i. juridisch niet mogelijk om het verkeer van goederen en diensten in een omgevingsvergunning te beperken tot een bepaald aantal bedrijven. Als de koppeling in een ruimtelijk plan immers wordt losgelaten, dan mag de aanvoer immers overal vandaan komen en wordt de kwaliteit en aard van het aangevoerde alleen nog beperkt door het bepaalde in de (al dan niet gewijzigde) milieuvergunning. Dit geldt in ieder geval voor ieder besluit om de koppeling met het ter plaatse aanwezige glastuinbouwbedrijf los te laten

PACT VAN
WESTFRIESLAND

Als één van de krachten van de regio op het gebied van Energietransitie & Klimaatadaptie wordt aangegeven dat de agrosector beschikt over de kennis, middelen en schaal om innovatieve oplossingen voor energiebesparing en groene reststromen in praktijk te brengen.

COMMUNICATIE

Het voorgestelde besluit wordt in het ontwerp van de beslissing op de beschikking gecommuniceerd met aanvrager.

VERVOLG

Als u besluit de VVGB te weigeren, dan moeten wij van rechtswege de gevraagde

omgevingsvergunning weigeren. Voordat we overgaan tot een definitief besluit, stellen wij aanvrager in de gelegenheid om zienswijzen in te dienen op het ontwerp van de weigering. Een zienswijze kan leiden tot een heroverweging.

BIJLAGEN Aanvraag omgevingsvergunning integraal, inclusief Ruimtelijke Onderbouwing.

Datum college: 21 november 2023

Burgemeester en wethouders van Koggenland.